



Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.



Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg V A / 2014 – 2020

Deponieworkshop Zittau-Liberec 2017

Deponiebau - EU-Wasserrahmenrichtlinie - Stoffströme und Deponierückbau

09.-10. November 2017



Skládkový workshop Žitava-Liberec 2017

Výstavba skládek - Směrnice EU, kterou
se stanoví rámec pro činnost Společenství
v oblasti vodní politiky -
látkové proudy a odtěžování skládek

9.-10. listopadu 2017

VODAMIN II: Gefahrenpotentiale und Nutzung des Grubenwassers zur Verbesserung des grenzübergreifenden Gewässerschutzes in Nordböhmen und Erzgebirge im Einzugsgebiet der Elbe

VODAMIN II: Potenciály nebezpečí a využití důlních vod pro zkvalitnění přeshraniční ochrany vod v severních Čechách a Krušnohoří v povodí řeky Labe

Tomáš Budín¹

Kurzfassung

In der Präsentation werden kurz die grundlegenden anthropogenen vergangenen sowie gegenwärtigen Tätigkeiten im Brüxer Becken dargestellt. Es handelt sich um den bereits eingestellten Braunkohlentiefbau und den gegenwärtigen Braunkohlentagebau. Erwähnt werden Auswirkungen dieser Tätigkeit auf die Entwicklung des an die Kohlenlagerstätte gebundenen Grundwasserspiegels im gesamten Gebiet des Brüxer Beckens. Im Zusammenhang mit einer schrittweisen Stilllegung des Braunkohleabbaus ergeben sich Fragen, die mit dem Anstieg des Grundwasserspiegels zusammenhängen, weil das Abpumpen eingestellt wird.

Diese Problematik wurde bereits in der Fachstudie Projekt VODAMIN - zur Problematik des Grubenwassers in dem Nordböhmischem Braunkohlebecken bearbeitet. Dabei waren auf tschechischer Seite beteiligt: Forschungsinstitut für Braunkohle AG (Výzkumný ústav pro hnědé uhlí a.s.) in Brüx im Auftrag des Ústecký kraj, der unmittelbarer Partner im Projekt VODAMIN war. Das wurde durch das Ziel 3 - Programm zur Förderung der grenzübergreifenden Zusammenarbeit 2007 - 2013 zwischen dem Freistaat Sachsen und der Tschechischen Republik gefördert. Grundlegendes Ergebnis dieser Studie war die Feststellung, dass hinsichtlich der Fläche und Struktur des Brüxer Beckens das Grundwassermonitoring nicht ausreichend sichergestellt ist. Die Weiterführung des Projektes sowie die Durchführung von weiteren Bohrungen zum Monitoring wird im Rahmen des Projektes VODAMIN II bearbeitet, das im Rahmen des Kooperationsprogramms Freistaat Sachsen - Tschechische Republik 2014 - 2020 durchgeführt wird. Es handelt sich um 20 neue Einrichtungen zum Monitoring (Bohrungen), die in wichtigen oder möglichen problematischen Gebieten errichtet werden. Im Rahmen des Projektes wird die bisherige bilanzierte Charakteristik des Gewässers ausgewertet und eine Bilanzierung des Transports chemischer Kennwerte der Gewässergüte in das Oberflächenwasser erarbeitet.

Im Rahmen von gemeinsamen Aktivitäten der Partner des Projektes VODAMIN II können Informationen über die Behandlung des Grubenwassers in der Bergbaufolgelandschaft im Lausitzer Braunkohlenrevier, im Brüxer Becken sowie in der Freiburger Region ausgetauscht werden, wo Jahrhunderte lang Bergbau und Hüttenwesen betrieben wurden. Gleichzeitig werden Möglichkeiten einer effektiveren Lösung der Kippenabdichtungen getestet mit dem Ziel einer effektiveren Behandlung des Kippenwassers. Ein Bestandteil des Projektes VODAMIN II ist auch eine Auswertung des energetischen Potentials des Grubenwassers im Fördergebiet für Heiz- und Kühlzwecke. Beobachtet werden neben einer Auswahl von potentiellen Standorten auch die technischen Möglichkeiten des Einsatzes von Anlagen und ihre Bedrohung durch Verunreinigung an verschiedenen Standorten des Fördergebietes.

¹Palivový kombinát Ústí, státní podnik; Hrbovická 2, 403 39 Chlumec; E-Mail: Tomas.Budin@pku.cz

Abstrakt

V prezentaci budou stručně zmíněny základní antropogenní činnosti, které probíhaly a v současné době probíhají v Mostecké pánvi. Jedná se o již ukončenou hlubinnou těžbu hnědého uhlí a současnou povrchovou těžbu. Vliv této činnosti na vývoj hladin podzemních vod, vázaných na ložiska uhlí, v celé oblasti Mostecké pánve. S výhledem na postupné ukončování těžby hnědého uhlí vyvstává otázka dalšího vývoje nastoupání hladin důlních vod spojených s útlumem jejich čerpání.

Tato problematika je popsána v odborné studii Projekt VODAMIN – Problematika důlních vod v SHP (Výzkumný ústav pro hnědé uhlí. a.s. v Mostě, zadavatel studie byl Ústecký kraj, který byl partnerem Projektu VODAMIN – Program Cíl 3 / Ziel 3 na podporu přeshraniční spolupráce 2007 – 2013 mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko. Zásadním výstupem této studie bylo zjištění, že vzhledem k rozloze a členitosti Mostecké pánve je nedostatečně zajištěn monitoring hladin důlních vod.

Vlastní pokračování projektu a realizace dalších monitorovacích vrtů je řešena v rámci Projektu VODAMIN II realizovaného v rámci Programu na podporu přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko 2014–2020. Jedná se o realizaci 20 nových monitorovacích objektů (vrtů), které jsou situovány do významných nebo možných problematických oblastí. V rámci projektu budou vyhodnoceny bilanční charakteristiky vod a bude provedeno bilancování transportu chemických ukazatelů kvality vody do povrchových vodotečí.

V rámci společných aktivit projektových partnerů projektu VODAMIN II bude možné sdílet informace o nakládání s důlními vodami z post-těžební činnosti v Lužickém hnědouhelném revíru, Mostecké pánvi i ve Freiberském regionu, kde probíhala po staletí hornická činnost s navazujícím hutním průmyslem. Současně bude testována možnost efektivnějšího řešení těsnění těles výsypek s cílem zajistit efektivnější řešení výsypkových vod. Součástí řešení projektu VODAMIN II je i vyhodnocení energetického potenciálu důlních vod v dotačním území pro termické využití vody k vytápění a chlazení. Sledováno bude kromě výběru potenciálních lokalit i technická stránka možností využití provozních zařízení a jejich ohrožení znečištěním v různých lokalitách dotačního území.